

Hız. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Hız. Muhammed'in (s.a.v.) Doğduğu Çevre (Üst Başlık)

- ✓ Peygamberimiz Hız. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu çevre Arap Yarımadası'ydı. Arap yarımadasının en önemli bölgesi Hicaz, bu bölgenin en önemli şehri ise Mekke'ydi. Mekke'yi önemli kılan en temel özellik, eski dönemlerden beri kutsal sayılan Kâbe'nin burada olmasıydı. Arap Yarımadası geniş çöllerle kaplı bir bölge olduğundan, tarıma pek elverişli topraklar değildi. Bu sebeple Arap Yarımadası'nda tarım fazla gelişmemiştir.

Kavram

Bedeviler: Çölde çadırdaki yaşayan hayvancılıkla uğraşan kimselere "bedevi" denir.
Hadariler: Şehirde yaşayan soylu ve asil kimselere "hadari" denir.

- ✓ Arapların bir kısmı çöllerde göçebe bir yaşam, bir kısmı ise şehirlerde yerleşik bir yaşam sürüyordu. Göçebeler genellikle hayvancılıkla, şehirlerde yaşayanlar ise daha çok tarım ve ticaretle meşgul oluyorlardı.

- ✓ Mekke ve çevresinde yılın belli zamanlarında panayırlar kurulurdu. Panayırlara Arap Yarımadası'nın her tarafından ticaret yapanlar, şairler, hatipler(güzel konuşanlar), falcılar gelirdi. Burada şiir yarışmaları yapılır; beğenilip dereceye giren şiirler, Kâbe'nin duvarlarına asılırdı. Araplar arasında hitabet ve şiir sanatı

Hz. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

gelişmiş olmasına rağmen okuma yazma bilenlerin sayısı yok denecek kadar azdı.

- ✓ Araplarda sosyal hayatın temelini kabilecilik oluşturuyordu. Her kabilenin, genellikle yaşlı ve bilgili bir lideri bulunurdu. Araplar arasında kabile bağları çok güçlüydü.

Kavram

Kabile: Aynı atadan türeyen, aynı soydan gelen insanlar topluluğuna denirdi. Kabile fertlerinden birine zarar verilmesi, duruma göre savaş sebebi bile sayılırdı.

Bir Arap, kabilesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmazdı. Kabileler arasında su ve otlak yetersizliği, kan davası vb. sebeplerle zaman zaman anlaşmazlık çıkar, savaşlar olurdu. Ancak Araplar yılın dört ayında (muharrem, recep, zilkade ve zilhicce aylarında) savaşmazlardı.

Biliyor musunuz?

Çeşitli anlaşmazlık ve çekişmelerden dolayı birbirleriyle savaşan kabileler, Araplar için "haram aylar" adını verdikleri muharrem, recep, zilkade, zilhicce aylarında savaşmazlardı.

Arap toplumunda insanlar genel olarak hürler ve köleler olmak üzere başlıca iki gruba ayrılmıştı. Bir de bu iki grup arasında mevali denilen bir başka toplumsal sınıf vardı. Hürler her türlü hakka sahipti. Kölelerin ise hiçbir hakkı bulunmuyordu. Köleler pazarlarda alınıp satılıyordu.

Bilgi

Cahiliye dönemi; Arapların İslam dini öncesindeki dini ve sosyal yaşantılarını ifade eden bir kavramdır. Bu döneme Cahiliye dönemi denilmesinin nedeni, yaşanan büyük ahlaki çöküş ve yozlaşma, bazı sakat adet ve geleneklerinin toplum yaşamına egemen olmasıdır.

Cahiliye Dönemi'nde Araplar kadınlara ve kız çocuklarına fazla değer vermezlerdi. Kadınların miras hakkı yoktu. Bir erkek dilediği kadar kadınlı evlenebilirdi. Arap toplumunda bazı kişiler kız çocuklarını değersiz görüyordu.

İslamiyet öncesinde Araplar arasında adaletsizlik, hırsızlık, yağmacılık, falcılık, içki, kumar gibi kötülükler de yaygındı. Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğduğu dönemde Araplar arasında en yaygın inanç, putperestlikti. Arapların çoğu kendi elleriyle taş, ağaç, maden vb. şeylerden yaptığı putlara tapıyordu. Putperest (puta tapan) Araplar yeryüzündeki ilk ibadethane olan kutsal Kâbe'nin içini putlarla doldurmuşlardı.

Kavram

Şirk: "Ortak koşmak" anlamına gelen bu kavram terim olarak; Allah'ın varlığını kabul etmekle birlikte insanları Allah'a yakınlıktıracağı düşüncesiyle putlara tapmayı, Allah'a ortak koşmayı ifade eden inanıştır. Allah'a "ortak koşma"ya şirk, Allah'a ortak koşana "müşrik" denir. "Tevhit" İnanıcının zıddıdır.

Ayrıca Arapların çoğunun evinde de put vardı. Putperestler, aslında Yüce Allah'ın varlığını kabul ediyorlardı. Ancak putların kendilerini Allah'a (c.c.) yakınlıktıracağına inanıyorlardı. Böylece Allah'ın (c.c.) birliği anlamına gelen tevhit inancından saparak Allah'a ortak koşuyorlardı. Bununla birlikte Araplar arasında nadir de olsa Hanif olanlar da vardı.

H. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

H. Muhammed'in (s.a.v.) Ailesi

Peygamberimiz H. Muhammed (s.a.v.) soylu, şereflı ve tanınmış bir aileden gelmektedir. Onun soyu, H. İbrahim'in (a.s.) büyük oğlu H. İsmail'in (a.s.) çocuklarından Adnan'a kadar uzanmaktadır.

Peygamberimizin (s.a.v.) babası, Abdülmuttalıp'in oğlu Abdullah; annesi ise Vehb'in kızı Âmine'dir. Babası Abdullah, Kureyş kabilesinin Hâşimoğulları kolundan annesi

Âmine ise yine aynı kabilenin Zühreoğulları kolundandır. Her ikisi de Mekkelidir.

H. Muhammed'in (s.a.v.) babası Abdullah, ticaretle uğraşıyordu. Mekke'nin güzel ahlaklı, iyi huylu, sevilen insanlarından biriydi. Âmine ile evlendikten bir süre sonra şam yönüne yaptığı bir ticaret yolculuğundan dönerken Medine'de hastalandı ve genç yaşta vefat etti. Medine'ye

defnedilen Abdullah, H. Peygamber'in (s.a.v.) doğumundan yaklaşık iki ay kadar önce vefat etmiştir.

Peygamberimizin (s.a.v.) annesi Âmine Mekke'de sevilen, beğenilen, güzel huylu, iffetli, iyi ahlaklı bir genç kızdı. Âmine, ailesinin onayıyla Abdullah ile evlendi. Bir süre sonra H. Muhammed'e (s.a.v.) hamile kalan Âmine, eşi Abdullah'ın vefatıyla sarsıldı.

Ancak dünyaya getirdiği çocuğuna babasızlığını hissettirmemeye çalıştı ve ona her zaman kol kanat verdi. Evladını sevgi, şefkat ve merhametle büyüttü. Oğlu altı yaşındayken de vefat etti.

Hz. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Peygamberimizin (s.a.v.) aile büyüklerinden biri de dedesi Abdülmuttalip'tir. Abdülmuttalip, Mekke'nin reisiydi. Saygı duyulan, görüşlerine değer verilen bir kişiydi. Abdülmuttalip, doğumundan itibaren torununu çok sevdi, ona yakın ilgi gösterdi. Torunu altı yaşındayken Âmine'nin ölümü üzerine onun bakımını kendisi üstlendi.

Abdülmuttalip torununu çok sever, gittiği yerlere onu da götürürdü. Kimsenin oturmadiğı minderine torununu oturturdu. Yemeği getirildiği zaman da onu yanına alır, bazen de dizine oturtup yemeğin en güzel yerini ona yedirirdi.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hayatında önemli yeri olan aile büyüklerinden bir diğeri, amcası Ebu Talip'ti. Ebu Talip, Abdülmuttalip'in oğullarından biriydi. Torununa sekiz yaşına kadar bakan Abdülmuttalip, ölmeden önce onu Ebu Talip'e emanet etmişti. Çünkü onun, Hz. Muhammed'e (s.a.v.) kendi evladı gibi bakacağını düşünüyordu.

Ebu Talip, yeğenini çok seviyor, onu kendi çocuklarından ayrı tutmuyordu. Onun iyi bir şekilde yetişmesi, anne ve babasının yokluğunu hissetmemesi için elinden gelen çabayı gösteriyordu. Ebu Talip, yeğenine her zaman sahip çıkmış, peygamberliğinden sonra Hz. Muhammed'i (s.a.v.) müşriklere karşı korumuş, Mekkeli putperestlerin ona zarar vermelerine engel olmuştü.

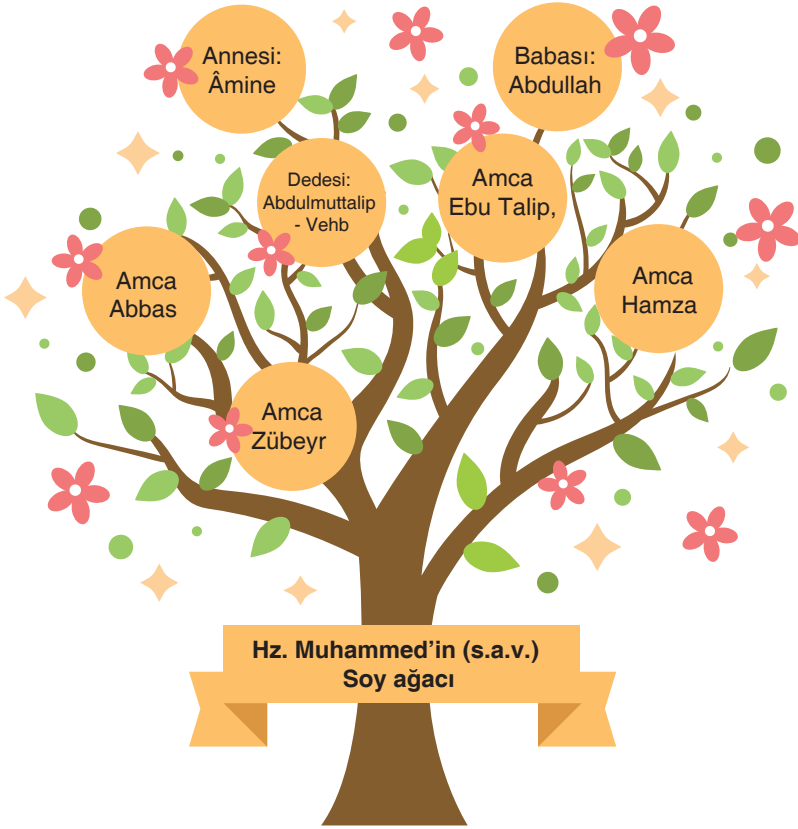

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hayatında, amcalarından Hz. Hamza ve Zübeyir'in de önemli yeri vardı. Örneğin Hz. Muhammed (s.a.v.), amcası Zübeyir ile ticaret yolculuğuna çıkmıştı. Ondan, ticaretle ilgili bilgiler edinmişti. Hz. Hamza da yeğenini çok sevdi. Müslümanlığı ilk kabul edenlerden biri olan Hz. Hamza, Peygamberimize (s.a.v.) her zaman destek

olmuş ve onu korumuştü. Mekkeli müşriklerle yapılan Uhud Savaşı'nda şehit olmuştü. Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed, amcası Abbas'a da gerekli sevgi ve saygıyı gösterirdi.

Hz. Muhammed'i (s.a.v.) Tanıyalım

Peygamber Efendimizin (s.a.v.) sütannesinin adı Halime'dir. Halime, eşi Haris ve kızları Şeyma, Peygamberimiz (s.a.v.) evlerinde kaldığı süre boyunca ona sahip çıkmışlar; Efendimize (s.a.v.) sevgi, şefkat ve merhametle muamele etmişlerdir.

Okuma Parçası

Habeşistan Krallığı'nın Yemen Valisi Ebrehe, Hristiyanlığı Araplar arasında yaymak ve Arapları Kâbe ziyaretinden vazgeçirmek için San'a'da muhteşem bir kilise yaptırmıştı. Fakat Araplardan bu kiliseye ilgi gösteren olmadı. Bunun üzerine Ebrehe, büyük bir ordu ile Kâbe'yi yıkmak üzere Mekke üzerine yürüdü. Arapların bu orduya karşı koyabilecek güçleri yoktu. Mekkeliler şehri boşaltarak etraftaki dağlara çekildiler.

Ebrehe, Mekke yakınlarında karargâhını kurdu. Kureyş kabilesinin başkanı olan Abdülmuttalip'e elçi göndererek kan dökmek üzere değil, sadece Kâbe'yi yıkmak için geldiğini bildirdi. Bu sırada Ebrehe'nin öncü kuvvetleri, Mekkelilerin sürülerini yağmalayıp götürmüşlerdi. Bunlar arasında Abdülmuttalip'in yüz devesi de vardı. Abdülmuttalip, Ebrehe'ye giderek yağmalanan sürülerin geri verilmesini istedi.

Ebrehe:

– Ben, Kâbe'yi yıkmaman için ricaya geldiğini sanmıştım. Görüyorum ki sen, develerinin derdindesin, bunu sana yakıştıramadım, deyince Abdülmuttalip büyük bir olgunlukla şu cevabı verdi:

– Ben, develerin sahibiyim, onları istiyorum. Kâbe'nin de sahibi var. Onu sahibi koruyacaktır. Bu cevap karşısında Ebrehe, Abdülmuttalip'in develerini ve Mekkelilerin yağmalanan bütün mallarını geri verdi.

Kur'an-ı Kerim'de de açıklandığı üzere Ebrehe amacına ulaşamadı. Kâbe'yi yıkmak üzere hücumla geçileceği sırada, Ebrehe'nin her seferinde beraberinde bulundurduğu Mamut adlı büyük fil ile diğer filler her türlü çabaya rağmen diz çöküp oldukları yerde kaldılar; Kâbe yönüne yürümediler. Bu sırada gökyüzünde beliren sürü sürü kuşlar, ağızlarında ve pençelerinde taşıdıkları küçük taşları Kâbe'ye hücumla hazırlanan askerlerin üzerine bıraktılar. Ebrehe'nin ordusu bir anda perişan oldu. Ordunun büyük bir kısmı orada öldü. Kaçıp kurtulabilen askerlerin bir kısmı ile Ebrehe San'a'ya döndü. Ancak Ebrehe yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak çok geçmeden öldü.

Ordunun önünde yürüyen filler sebebiyle, tarihte bu hadiseye "Fil Olayı", bu olayın meydana geldiği seneye de "Fil Yılı" denilmiştir. Fil Olayı Peygamberimizin (s.a.v.) doğumuna yakın bir zamanda meydana gelmiştir.

(İbn-i Hişam)